

คุณรู้หรือไม่ ? วัตถุชิ้นเล็ก ๆ เป็นอันตรายต่อเครื่องบินได้

เหตุผลที่สนามบินต้องให้ความสำคัญกับการจัดการวัตถุแปลกปลอมและ ขยะ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำเพื่อความสะอาดเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการปฏิบัติการบินด้วย โดยเฉพาะในเขตการบิน (Airside) ที่ประกอบไปด้วยทางวิ่ง (Runway) ทางขับ (Taxiway) และลานจอดอากาศยาน (Apron) ต้องสะอาดเรียบร้อย ! โดยสนามบินแต่ละแห่งจะมีมาตรการตรวจสอบ ควบคุม และกำจัด “วัตถุแปลกปลอม” หรือในทางการบินเรียกว่า “FOD” ออกจากเขตการบิน (Airside) เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อเครื่องบิน

FOD คืออะไร ?

FOD ย่อมาจากคำว่า Foreign Object Debris หมายถึง วัตถุแปลกปลอมหรือสิ่งของที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในสนามบิน ซึ่งอาจเป็นเศษชิ้นส่วนของเครื่องบิน อุปกรณ์บำรุงรักษา หรือวัตถุอื่นๆ ที่อาจตกอยู่ในพื้นที่ของสนามบิน เช่น เศษขยะเล็กๆ น้อยๆ อย่างปากกาที่หล่นบนลานจอด เศษขยะที่ปลิวมาบนทางขับ หรือนอตตัวเล็กๆ ที่หลุดบนทางวิ่ง เป็นต้น

วัตถุชิ้นเล็กๆ เป็น **อันตราย** ต่อเครื่องบินได้

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย 02-568-8800 info@caat.or.th www.caat.or.th

FOD อันตรายต่อเครื่องบินอย่างไร ?

หาก FOD ไม่ถูกตรวจพบและไม่นำไปกำจัด อาจสร้างความเสียหายต่อเครื่องบินได้ เช่น ชิ้นส่วนหรือนอตที่หลุดออกจากเครื่องบินลำก่อนหน้า อาจถูกดูดเข้าเครื่องยนต์ของเครื่องบินลำถัดไป หรือล้อเครื่องบินอาจเหยียบ FOD แล้วกระเด็นไปยังชิ้นส่วนสำคัญของเครื่องบิน ซึ่งทั้งสองเหตุการณ์ทำให้เกิดอุบัติเหตุและนำไปสู่การสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้ อย่างเช่น โศกนาฏกรรมในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ที่เกิดขึ้นกับเครื่องบิน "คองคอร์ด" เครื่องบินโดยสารที่ได้รับยกย่องว่าเป็น “ราชินีแห่งน่านฟ้า” เพราะมีรูปลักษณะที่โดดเด่นและบินด้วยความเร็วเหนือเสียง ทำความเร็วได้มากถึง ๒,๑๗๙ กิโลเมตร/ชั่วโมง แต่ประสบอุบัติเหตุจากเศษโลหะ

ชั้นเล็กๆ เพียงชั้นเดียวที่ตกอยู่บนทางวิ่ง (Runway) จากการสอบสวนพบว่า ล้อของเครื่องบินคองคอร์ดวิ่งไปทับเศษโลหะที่หลุดออกมาจากเครื่องบินอีกลำหนึ่ง ทำให้ล้อยางฉีกขาดและระเบิด ซึ่งเศษยางที่ระเบิดออกมาด้วยแรงดันมหาศาลกระเด็นเข้าไปยังถังเชื้อเพลิงที่อยู่ในปีกของเครื่องบิน ส่งผลให้น้ำมันที่อยู่ในปีกรั่วไหลและติดไฟระหว่างเครื่องบินทยานขึ้นฟ้า ไม่นานที่ต่อมาเครื่องบินคองคอร์ดก็ตกลงมาปะทะกับโรงแรมที่อยู่ใกล้เคียง แรงระเบิดส่งผลให้ผู้ที่อยู่ในโรงแรมเสียชีวิต ๔ คน รวมถึงผู้โดยสาร นักบิน และลูกเรือจำนวน ๑๐๙ คนเสียชีวิตทั้งหมด เหตุการณ์นี้นับว่าเป็นอุบัติเหตุที่สร้างความสะเทือนใจให้กับคนทั่วโลก

ดังนั้น สนามบินแต่ละแห่งจึงมีมาตรการป้องกันและตรวจสอบ FOD อย่างเข้มงวด เช่น กำหนดความถี่ในการตรวจ FOD บนทางวิ่งและทางขับ และติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับ (Sensor) ขึ้นตำแหน่ง FOD บนทางวิ่ง เป็นต้น นอกจากนี้สนามบินจะมีมาตรการตรวจสอบและกำจัด FOD แล้ว ผู้โดยสารทุกคนสามารถมีส่วนร่วมป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นจาก FOD ได้เช่นกัน โดยมีแนวทางปฏิบัติง่าย ๆ ดังนี้

๑. ทิ้งขยะในที่ที่สนามบินจัดเตรียมไว้และแยกขยะให้ถูกต้อง
๒. ระมัดระวังการนำอุปกรณ์หรือสิ่งของที่ไม่จำเป็น รวมถึงชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่อาจปลิวหรือหล่นในบริเวณลานจอดอากาศยาน
๓. หากพบสิ่งแปลกปลอมบริเวณลานจอดอากาศยานขณะเดินขึ้นหรือลงจากเครื่องบิน ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สนามบินเพื่อตรวจสอบและกำจัด FOD ต่อไป

การช่วยกันสอดส่อง FOD ที่ตกอยู่ในเขตการบิน (Airside) จะเป็นการเพิ่มความตระหนักรู้ประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการดำเนินงานสนามบิน การปฏิบัติการบิน รวมทั้งลดโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุด้วย

นะคะ

ข้อมูลจาก

ฝ่ายมาตรฐานสนามบิน สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

#CAAT #สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย